09/12/2021

Παρέμβαση Μητσοτάκη στη Σύνοδο για τη Δημοκρατία: Προτεραιότητα στο κοινό καλό

/ Επικαιρότητα

Την ανάγκη να ενισχύσουμε τη δημοκρατία, επισήμανε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, μιλώντας στη Σύνοδο για τη Δημοκρατία, η οποία πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Προέδρου των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν. «Πρέπει να εμπιστευόμαστε ο ένας τον άλλον και να καταλάβουμε ότι όλοι μπορούμε να είμαστε καλύτερα εάν δώσουμε προτεραιότητα στο κοινό καλό έναντι του στενού μας προσωπικού συμφέροντος», είπε χαρακτηρισιτκά ο κ Μητσοτάκης.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, μιλώντας στη διαδικτυακή συνεδρία που συντόνισε η Πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, και συμμετείχαν 111 ηγέτες από όλο τον κόσμο (εκτός από χώρες που, σύμφωνα με τις ΗΠΑ, έχουν αυταρχικά καθεστώτα), ανέφερε πως η Διάσκεψη πραγματοποιείται σε μία κρίσιμη στιγμή για τον κόσμο. «Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα, η γενέτειρα της δημοκρατίας, **βίωσε από πρώτο χέρι τη διχαστική πολιτική συμπεριφορά**, τις υποσχέσεις που διαψεύστηκαν και την κενή ρητορική τόσο του ακροαριστερού όσο και του ακροδεξιού λαϊκισμού – και απέρριψε και τους δύο», τόνισε. Πρόσθεσε ότι ύστερα

από μια δεκαετία οικονομικής κρίσης, **οι Έλληνες αντιλήφθηκαν την ανάγκη για πραγματική αλλαγή, υποστηρίζοντας μία μεταρρυθμιστική ατζέντα που ήταν πατριωτική, παρά εθνικιστική.**

Η παρέμβαση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στη Σύνοδο για τη Δημοκρατία:

«Ευχαριστώ Ursula, Υπουργέ κ. Blinken, κυρίες και κύριοι

Είμαι μαζί σας σήμερα από την Αθήνα, τη γενέτειρα της δημοκρατίας, σε μια πολύ σημαντική χρονιά για την Ελλάδα, καθώς φέτος γιορτάζουμε τα 200 χρόνια από την έναρξη του αγώνα μας για την ανεξαρτησία από τον Οθωμανικό ζυγό, μια εξέγερση που ενάντια σε όλες τις προβλέψεις οδήγησε στη δημιουργία της ελεύθερης και δημοκρατικής Ελλάδας.

Όλους όσοι συγκεντρωθήκαμε σήμερα, μας συνδέει η κοινή πεποίθηση ότι στον πυρήνα της η δημοκρατία είναι η κυβέρνηση του λαού, από τον λαό, για το λαό. Και, όπως ανέφερε ο Πρόεδρος Biden, **δεν πρέπει να θεωρούμε τη δημοκρατία δεδομένη.** Άλλωστε οι απειλές που αντιμετωπίζουμε από τύραννους και αυταρχικούς ηγέτες δεν είναι κάτι νέο.

Επίτρεψέ μου, αγαπητή Ursula, καθώς μιλώ από τη γενέτειρα της δημοκρατίας, μία πολύ σύντομη ιστορική αναφορά. Η Δημοκρατική Αθήνα επίσης αντιμετώπιζε απειλές. Όχι μόνο εξωτερικές απειλές από επιθετικά αυταρχικά κράτη, αλλά και εσωτερικές απειλές από λαϊκιστές ηγέτες που επιδίωκαν να ανατρέψουν τη διακυβέρνηση των πολιτών ώστε να επιβάλλουν άλλων μορφών διακυβέρνηση.

Ο αυταρχικός ηγέτης ήταν «tyrant», ή «τύραννος» στα ελληνικά. Και ο λαϊκιστής πολιτικός που προσέφερε πολύ εύκολες λύσεις σε δύσκολα προβλήματα λεγόταν «demagogue» ή «δημαγωγός» στα ελληνικά.

Και οι Αθηναίοι γρήγορα αναγνώρισαν και απέρριψαν εκείνους που έκλιναν προς την τυραννία και τη δημαγωγία, ακριβώς επειδή ήταν καλά εκπαιδευμένοι ως πολίτες: επέλεγαν τους ηγέτες τους, τους κρατούσαν υπόλογους, δρώντας ως δικαστές και συμμετέχοντας ενεργά στον πολιτικό διάλογο.

Και έθεσαν τους δύο θεσμικούς πυλώνες κάθε λειτουργικής δημοκρατίας: την ισότητα έναντι του νόμου, την οποία ονομάζουμε ισονομία, και το δικαίωμα όλων στον δημόσιο λόγο, το οποίο ονομάζουμε ισηγορία. Αντιστοιχούν σήμερα στο κράτος δικαίου και στην ελευθερία του λόγου.

Τότε, όπως και τώρα, η απάντηση σε αυτές τις δύο απειλές βρίσκεται σε

ανθεκτικούς πολιτικούς θεσμούς, στην προώθηση και προστασία ισχυρών κοινωνικών προτύπων, και στην ανάπτυξη πόρων που μπορούν να διασφαλίσουν τη βιώσιμη υλική ευημερία σε κάθε πολίτη.

Τότε, όπως και τώρα, οι ηγέτες ήταν θεσμικά και κοινωνικά υπόλογοι. Υπόκειντο σε αυστηρό νομικό έλεγχο, αντιμετώπιζαν ποινές εάν υπέπιπταν σε λάθη και στην προσωπική τους συμπεριφορά όφειλαν να ενσαρκώνουν τα δημοκρατικά ιδεώδη της ελευθερίας, της ισότητας αλλά και του αυτοελέγχου.

Άρα, τα διδάγματα από την αρχαιότητα είναι ότι η δημοκρατία μπορεί να είναι ανθεκτική ακόμα και όταν απειλείται και έχει την ικανότητα, όταν χρειάζεται, να αυτοδιορθώνεται. **Και μία ευημερούσα δημοκρατία χρειάζεται θεσμούς που είναι καλά σχεδιασμένοι, ευέλικτοι και ισχυροί.**

Απαιτεί όμως επίσης την ενίσχυση των κοινωνικών κανόνων μέσω της εκπαίδευσης και της καλής χρήσης της τεχνολογίας, ως εργαλείου για την προώθηση του διαλόγου μεταξύ των πολιτών και της ανεκτικότητας. Όχι ως εργαλείου που ενισχύει τις προκαταλήψεις, προωθεί την παραπληροφόρηση και απευθύνεται στα πιο σκοτεινά ένστικτα της ανθρώπινης φύσης.

Η κυβέρνησή μας στην Ελλάδα έχει δημιουργήσει μία ηλεκτρονική πύλη, το gov.gr, που κατά την άποψή μου είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα του πώς η τεχνολογία μπορεί να καταστήσει απρόσκοπτη την επαφή ανάμεσα στο κράτος, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, κατ’ αυτόν τον τρόπο εξαλείφοντας τη γραφειοκρατία και παράλληλα αντιμετωπίζοντας τη διαφθορά.

Ωστόσο, εν τέλει, αγαπητή Ursula, το πιο σημαντικό άυλο προτέρημα οποιασδήποτε δημοκρατίας είναι η εμπιστοσύνη. Η εμπιστοσύνη στους ηγέτες να εργαστούν για το καλό των πολιτών και να αποφέρουν απτά αποτελέσματα: καλές θέσεις εργασίας, καλές δημόσιες υπηρεσίες, ένα περιβάλλον το οποίο καταπολεμά τις διακρίσεις και καλλιεργεί τη συμπεριληπτικότητα.

Οι δημοκρατικές κυβερνήσεις πρέπει να είναι παρούσες εκεί που περισσότερο υπάρχει ανάγκη. Αυτό ακριβώς έκανε η Ευρώπη όταν συγκροτήσαμε το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για να αντιμετωπίσουμε τις συνέπειες μιας καταστροφικής πανδημίας.

Πρέπει να εμπιστεύομαστε τους θεσμούς μας ότι θα ελέγχουν την εξουσία των εκλεγμένων εκπροσώπων, και να διασφαλίσουμε ότι όντως εγκαταλείπουν την εξουσία όταν χάσουν τις εκλογές. Άλλωστε, αυτή είναι η λυδία λίθος μιας δημοκρατίας που λειτουργεί καλά.

Και, το πιο σημαντικό, πρέπει να εμπιστευόμαστε ο ένας τον άλλον και να καταλάβουμε ότι όλοι μπορούμε να είμαστε καλύτερα εάν, τουλάχιστον μερικές φορές, δώσουμε **προτεραιότητα στο κοινό καλό έναντι του στενού μας προσωπικού συμφέροντος**. Και είναι αυτή η ισορροπία μεταξύ δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των ακμαζουσών δημοκρατιών.

Άλλωστε, και επιτρέψτε μου να ολοκληρώσω την τοποθέτησή μου με τα λόγια του Περικλή, που είχε δίκιο όταν έλεγε: «Όσο κι αν ένας ιδιώτης ευτυχεί στις ιδιωτικές του υποθέσεις, καταστρέφεται κι ο ίδιος μαζί με την πατρίδα του, αν καταστραφεί εκείνη. Αν όμως δυστυχήσει, ενώ η πατρίδα του ευημερεί, έχει πολλές ελπίδες να σωθεί.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας».